

Jouluksi erämaamökille pakoon kulutushysteriaa

ANNI KAKKOLA

RIIHIMÄKI Jana Vyborna-Turunen ja Esko Turunen ovat päättäneet ottaa niskalengin joulusta. He suuntaa-

vat kahden lapsensa kanssa joulun pyhiksi erämaamökille.

– Tarkoitus on, että ylimääräinen hässäkkä jätetään pois, Esko Turunen sanoo.

Riihimäen kuvataidekoululla opettava Jana Vyborna-Turunen ja matemaatikko-tutkija Esko Turunen vuokraavat Metsähallituksen mökin jo kolmatta kertaa.

Luvassa on seikkailu, sillä mökisä ei ole sähköä eikä juoksevaa vettä. Pariskuntaa ei moinen häitä: pyhät menevät nopeasti, kun veden kannostakin tulee ohjelmanumero.

Mökille meno on paitsi keino olla perheen kesken, myös vastaisku jouluhysterialle ja mainosten ilotulitukseksi.

Vyborna-Turunen muistelee, kuinka lapsena suurimmat hankinnat ajoittuivat aina jouluun.

Nykyisin moni antaa lahjoja pelkästä antamisen tavasta, kun varsinaista tarvetta ei välttämättä ole.

– Ei täällä kukaan joudu odottamaan vuotta, että saa uudet luistimet kuusen alta, Vyborna-Turunen huomauttaa.

Samalla perhe haluaa omilla toi-

millaan hidastaa ilmastonmuutosta.

– Pitäisi pikkuisen ajatella, mitä me kaikella krääsällä tehdään, Esko Turunen sanoo.

Jouluun yhdistetään usein jokavuotiset perinteet, mutta Turusten perheessä pinttyneille tavoille on viitattu kintaalla.

He ovat viettäneet joulua Balilla ja Indonesiassa, ja Esko Turunen muistaa käyttäneensä kerran joulupyhät vaitoskirjan tekemiseen.

Seurusteluaikana pari jopa vietti joulua elokuussa. Tshetissä syntynyt

Jana tuli käymään Suomessa ja Esko halusi esitellä suomalaisia joulupeirinteitä.

”Lapset odottavat enemmän serkkuja kuin joulua.

Perheen jouluun eivät kuulu myöskään perinteiset kinkut ja laatikot. Kaksi vuotta sitten koko porukka tajusi, ettei kukaan heistä oikeasti edes pidä jouluruuasta. Viimeinen porkkanalaatikokin

otettiin juhannuksena pakkasesta ja annettiin naapurin koiralle.

Seuraavana jouluna lapset saivat itse sanoa, mitä haluavat syödä. Kahdeksanvuotias **Roosa** halusi lasagnea, viisivuotias **Oskar** makkaraa.

Lapsille tulevan joulun kohokohota on äidin sisaren ja tämän perheen vierailu Suomeen.

– Lapset odottavat enemmän serkkuja kuin joulua, pariskunta nauraa.

Joulun odottaminen ja loma koulusta ovat kuitenkin lapsille tärkeitä, eikä joulupukin lahja-apulaisillekaan ei ole unohdettu mainita erämaamö-

kin osoitetta. – Jos meillä ei olisi lapsia, emme välttämättä viettäisi joulua ollenkaan, Vyborna-Turunen miettii.

Turuset eivät kuulu kirkkoon, mutta se ei heidän mielestään sulje pois joulun viettoa.

He syyttävät joulutähtiä valaisemaan kaamosta, ja joululaulujen laulaminen on perheelle kaunis traditio. – En ole koskaan yhdistänyt joulua mihinkään uskontoon, vaan se on keskitalven juhla ja rauhan juhla, jolloin perheet viettävät enemmän aikaa yhdessä, Vyborna-Turunen sanoo.

”Pienillä teoilla saa paljon aikaiseksi, kun niitä tekee moni”

ANNI KAKKOLA

RIIHIMÄKI Ei kertakäyttökulttuurille, ei tavarapaljoudelle. Riihimäkeläinen Vihreiden valtuutettu ja ympäristöekologin koulutuksen saanut **Juulia Tuominen** ei unohda vihreitä arvojaan myöskään jouluna.

Hän suosii luomuruokaa ja pyrkii ekologisuuteen niin lahjoissa kuin joulukoristeissa.

– Televisiokin aloittaa mainostamisen marraskuussa. Sitä kulutusjuhlaa tavallaan lietsotaan, Tuominen sanoo.

Tuominen on kaksivuotiaan tytön äiti, joten jouluperinteet eivät ole ääriühreitä.

Perheessä syödään lihaa* ja tavaraa kertyy pakosti, mutta ekologisuus onnistuu lapsiperheenkin arjessa.

Esimerkiksi joulukinkun voi ostaa lähituottajan tilalta.

– Siinäkin voi tehdä valintoja.

Tuomiselle on tärkeää ostaa joululahjaksi suomalaista tuotantoa ja kestävää käyttötavaraa. Yhtenä jouluna hän osti kaikki paketit luontokaupasta, viime jouluna sukulaiset saivat Marimekon pyyhkeitä.

Tänä vuonna Tuomisen veli saa nuorten työpaja Hopelta ostetun kännykkäkotelon.

Myös palvelut ovat Tuomisen mielestä hyvä lahjavinkki.

Pakettiin voi kääriä vaikka lupauksen lastenhoitoavusta, tiskauksesta tai hieronnasta.

Kummilasten lahjoja varten hän on kysynyt neuvoa lasten vanhemmilta. Itsekin hän on vinkannut oman lapsensa kummia ostamaan yöpaidan.

”Ettei olisi turhaa tavaraa.

– Ettei tulisi turhaa tavaraa.

Tuominen on myös keksinyt tapoja tehdä kierrätettyjä joulukoristeita.

Hän aikoo kokeilla maalata vanhoja hehkulamppuja kynsilakalla ja ripustaa niitä joulukoristeiksi.

Juhlapöydän lautasliinoja voi tehdä vanhoista lakanoista.

Kuusta perhe ei osta ollenkaan, sillä Tuomisen mielestä parempi tapa on koristella pihan kuusi ja ihastella sitä ikkunasta.

Tuomisen kehottaa muitakin ottamaan käyttöön edes yhden tai kaksi ekologista vinkkiä.

– Pienilläkin teoilla saa paljon aikaiseksi, jos niitä tekee tosi moni.

Oma lempikoriste. Juulia Tuominen on ihastunut olkikoristeisiin. Vihreitä arvoja kannattavana hän tekee joulukoristeita myös itse.



ILPO KEKKI

”Jouluruokiin menevät rahat voi käyttää paremmalla tavalla”

ANNI KAKKOLA

HYVINKÄÄ Kun mainospostit pursuavat postilaatikosta, hyvinkääläinen **Kirsi Mankila** pyörittelee päätään. Hyvinkään kehitysmaayhdistyksen puheenjohtajaa ärsyttää joulun kulutushysteria.

– Kyllä mä hirveen tarkkaa mietin jotain ostaessa, että tarvitsenko ihan oikeasti tätä asiaa.

Mankila on ratkaissut joulun lahjaongelman eettisillä lahjoilla.

Hänen suurin huolenaiheensa on tilanne Afrikan sarvessa, jossa 20 miljoonaa ihmistä kärsii nälästä kuivuuden, kroonisen köyhyyden ja aseellisten konfliktien keskellä.

Paras joulusanoma paikallisille ihmisille on Mankilan mielestä lahjoitus, joka menee perille vaikkapa kanan, vuohen, koulutarvikkeiden tai rokotteen muodossa.

Kehitysmaayhdistys kantaa kortensa kekoon ilahduttamalla kolmea tansanialaista nuorta.

Yltäkyläisyyteen Mankila heräsi kunnolla, kun hän vietti joulua Intiassa, Pakistanissa ja Keniassa.

Työporukka halusi viettää

joulua eurooppalaisittain, joten Mankila taikoi ylleen joulupukin hatun punaisesta villasukasta ja parran pumputista.

Toisin kuin joulupukki, Mankila jättää jakamatta paketit perheen aikuisikään ehtineille ja antaa niitä vain lapsenlapsille.

Mankilan mielestä joulun sanoma on lahjakas ja valtava ruokamäärää tärkeämpää.

– Suosittelen eettisiä joululahjoja muillekin. Siellä on niin paljon enemmän tarvetta, kun ajattelee meidän yltäkyläisyyttä.

Hän nauttii joulun aikaan kynttilöistä, punaisista pöytäliinoista ja rauhallisista joululauluista.

Tukevan jouluaterian hän syö perheensä kanssa aattona, mutta muuten Mankila jättää kinkut ja suklaat muiden tuhottavaksi.

– Sen rahan voi käyttää paremmalla tavalla.

Kynttilöitä ja liinoja. Kirsi Mankila ei tarvitse joululahjoja ja kinkkua joulutunnelman luomiseen.



ILPO KEKKI